

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE JULIE W. MEZEROVÉ ÚPICE

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2019

I. ČINNOST

V roce 2019 (od 22. 3. 2019) začalo Městské muzeum a galerie JWM provozovat kromě stávajících objektů Staré radnice a NKP Dřevěnka také Turistické informační centrum Úpice, jehož sídlo bylo přesunuto na Náměstí TGM 31. Otevírací doba obou muzejních objektů je v celoročním provozu út - so 10 - 12; 13 - 17, ne 13 - 16. Otevřeno je také o státních svátcích (s výjimkou Štědrého dne a Nového roku), a to v režimu 13 - 16. Pondělky jsou vyhrazeny badatelským a dalším ohlášeným návštěvám. Prokazatelná návštěvnost na výstavách na obou objektech za rok 2019 činí 6 063 návštěvníků (evidovaní návštěvníci platící a neplatící, tj. děti do 6 let na jednotlivých výstavách). Z tohoto počtu navštívilo 2 824 návštěvníků objekt Staré radnice a 3 239 návštěvníků Dřevěnku.

Turistické informační centrum zahájilo svoji činnost na sklonku března 2019. Muzeum muselo v souvislosti s touto agendou pokrýt první čtyři měsíce roku 2019 dodavatelsky (na základě smlouvy s p. Alenou Toholovou), od března pak přijalo do TIC na nově vzniklé pracovní místo samostatného referenta. Návštěvnost TIC za rok 2019 činila celkem 2 923 návštěvníků. Z toho bylo 2 806 česky mluvících, 59 cizinců a 58 návštěv v souvislosti s novou Historicko-naučnou stezkou Úpice.

Číslo nezahrnuje badatelské a další specifické návštěvy, vernisáže a návštěvníky přednášek, v těchto případech je počet návštěvníků pouze odhadován. Návštěvnost kvalifikovaným odhadem činí cca 6 500 návštěv (návštěvnost přednášek v průměru 40 posluchačů, průměrná návštěvnost na akcích pro veřejnost včetně vernisáží 50 návštěvníků).

Ve druhém pololetí roku 2019 bylo zahájeno stěhování sbírkového a knihovního fondu Městského muzea a galerie JWM do prostor v čp 31, Nám TGM, Úpice. Protože bylo nutné udržet zároveň provoz a jedna za referentka TIC byla od září 2019 do konce roku na dlouhodobé pracovní neschopnosti (tudíž vyřízení zbylých zaměstnanců na pracovišti narostlo o 20 %), postupovaly práce poměrně pomalu a jejich dokončení bylo naplánováno na počátek roku 2020. Limitujícím faktorem byly také finance (vybavení nábytkem, regály atd.).

Díky spolupráci s ÚP, kontaktním pracovištěm v Trutnově, mělo muzeum v roce 2019 dva zaměstnance, jejichž plat byl dotován v rámci projektu Kudy kam v Královéhradeckém kraji II.. První projekt končil ke 30. 9. 2019 (trvání od 1. 10. 2018), druhý navazoval od 1. 10. 2019. V roce 2019 byly obě mzdové náklady zaměstnanců zaměstnaných v rámci jmenovaných projektů plně dotovány ÚP. Obě pracovní místa byla zřízena pro pozici "pomocný knihovník v digitalizaci", v rámci prvního projektu byly digitalizovány prameny k dějinám města, v rámci druhého probíhá rekatologizace knihovního fondu spojená s jeho stěhováním.

I. 1 VÝSTAVNÍ ČINNOST

Muzeum uspořádalo v roce 2018 celkem 10 výstav vlastních, 2 výstavy putovní (obě věnované dějinám lidové architektury na Dřevěnce). Na V prosinci 2016 a lednu a únoru 2017 byl provoz muzea ovlivněn mrazem - rozšiřující se z výstavách muzeum participovalo zápůjčkou ze svých sbírkových fondů (obě výtvarné – Jablonec nad Nisou, Galerie My: Julie W. Mezerová; Galerie Havlíčkův Brod Femme fatale). Přízemí zadního traktu muzea zůstalo vlivem nepříznivých podmínek v depozitárních prostorách muzea veřejnosti nepřístupné i v roce 2018 (situace beze změny od přelomu let 2016/2017).

VÝSTAVY:

Den přeslavný jest k nám přišel (1. 1. - 7. 1. 2018)

charakteristika: tradiční vánoční výstava věnovaná tradicím a symbolice vánočních betlémů.

počet návštěvníků: 79 (dospělí 20 / senioři, studenti 27 / děti 31 / neplatící 1)

Stanislav Špelda: Grafiky, kresby, linoryty (19. 1. - 18. 2. 2018)

charakteristika: souborná vstava z díla úpického výtvarníka Stanislava Špeldy

počet návštěvníků: 241 (dospělí 71 / senioři, studenti 137 / děti 15 / neplatící 18)

Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý! Velikonoce v muzeu (2. 3. – 1. 4. 2018)

Charakteristika: tradiční velikonoční výstava, tentokrát věnovaná umění krasličářskému, Výstava uspořádána ve spolupráci s Galerií kraslic v Libotenicích.

Počet návštěvníků: 539 (dospělí 112 / senioři, studenti 175 / děti 226 / neplatící 96)

Hledání zmizelé Úpice VI: třicátá léta (13. 4. - 20. 5. 2018)

charakteristika: šesté pokračování výstavního cyklu historických fotografií zachycujících podoby města a života na Úpicku

počet návštěvníků: 286 (dospělí 58 / senioři, studenti 137 / děti 46 / neplatící 45)

Jaroslav Cita známý i neznámý (20. 4. - 17. 6. 2018)

charakteristika: souborná výstava díla náhodského výtvarníka Jaroslava City pořádaná ve spolupráci s rodinou Citovou a Mgr. Alenou Křivskou.

počet návštěvníků: 331 (dospělí 59 / senioři, studenti 148 / děti 75 / neplatící 49)

Výstava prací žáků výtvarného oboru ZUŠ A. M. Buxton Úpice (24. 5. - 17. 6. 2018)

charakteristika: výstava závěrečných prací žáků výtvarného oboru ZUŠ A. M. Buxton Úpice za školní rok 2017/2018

počet návštěvníků: 99 (dospělí 17 / senioři, studenti 46 / děti 29 / neplatící 7)

Julie Winterová Mezerová (29. 6. - 16. 9. 2018)

charakteristika: Velká retrospektivní výstava z díla úpické Paní malířky připravená ke 125. výročí jejího narození.

počet návštěvníků: 520 (dospělí 93 / senioři, studenti 208 / děti 137 / neplatící 82)

ČESKOSLOVENSKO! Cesta ke svobodě 1914 – 1918 (5. 10. 2018- 6. 1. 2019)

charakteristika: velká výstava pořádaná ke 100. výročí vzniku samostatné Československé republiky

paralelně s

Jak se co dělá IV. Roman Schroll: Tvořím, tedy jsem (12. 10. - 18. 11. 2018)

charakteristika: čtvrtý díl výstavního cyklu věnovaného výtvarným, řemeslným, sběratelským a dalším aktivitám, které lidé neprovozují profesionálně.

počet návštěvníků: 1848 (dospělí 567 / senioři, studenti 461 / děti 571 / neplatící 249)

Štědrej den ráno se přibližuje s rychlostí! Vánoce na Dřevěnce (30. 11. 2018- 6. 1. 2019)

charakteristika: tradiční vánoční výstava věnovaná fenoménu vánočních tradic poprvé na NKP Dřevěnka

celkový počet návštěvníků: 1750

Lidová architektura Kladského pomezí

Panelová výstava prezentující lidovou architekturu Kladského pomezí. Putovní výstava z Regionálního muzea v Náchodě.

Lidová architektura Královéhradeckého kraje

Panelová výstava navazující na Dny lidové architektury 2018 a prezentující část publikace vzniklé při této příležitosti. Putovní výstava NPÚ.

I. 2. DOPROVODNÉ PROGRAMY

V roce 2018 bylo Městské muzeum a galerie JWM členskou institucí Asociace muzeí a galerií, tudíž již tradičně pořádaná Úpická muzejní noc byla začleněna do celého festivalu garantovaného Asociací (včetně propagace, statistických zpravodajských povinností apod.). V průběhu roku byly připraveny historické lekce pro žáky základních škol i středoškolské studenty, a to jak v muzeu, tak v rámci vyučování ve školách.

V roce 2018 připravilo muzeum na každý měsíc přednášku pro veřejnost. Pravidelný den přednášek je ustanoven na pondělí (nekoliduje s přednáškami na jiných institucích - knihovna, Hvězdárna, nekoliduje s programem v kině/divadle). Přednášky se konaly v první části roku v prostorách muzea a galerii Julie W. Mezerové, od podzimu 2018 pak ve starém lokále na NKP Dřevěnka. Za rok 2018 uspořádalo městské muzeum celkem 59 doprovodných a edukačních akcí.

Pro veřejnost

Jarní dílničky 2018: (24. 3.)

Muzejní noc (19. 5.)

Dny lidové architektury – Slavnostní otevření NKP Dřevěnka (21. 7.)

Vánoční dílnička: V. adventní ozdůbková dílnička (8. 12.)

Muzejní koledování (19. 12.)

Přednáška: Jana Nešněrová: Spolek pro okrášení města Úpice (29. 1.)

Přednáška: Dr. Karel Řehák: ... a máme republiku! 100. výročí vzniku ČSR (12. 2.)

Beseda: Jiří Laštovička: O úpických lidech a lidičkách na náměstí a v okolí (12. 3.)

Přednáška: Pavel Blatník: Počátky lokální železniční dopravy v severovýchodních Čechách (23. 4.)

Přednáška: Alena Křivská: Jaroslav Cita známý i neznámý (14. 5.)

Přednáška: Jaroslav Pich: Černobyl a Pobaltské země (11. 6.)

Letní čapkovské soirée: Hasan Zahirovič: Osm lásek Karla Čapka (16. 7.)

Přednáška: Jana Nešněrová: Na prahu nové doby. Úpice v roce 1918 (20. 10.)

Přednáška: Jan Nešněra: Dlouhá cesta ke svobodě. Obrněné vlaky československých legií v Rusku (12. 11.)

Pro školy

Historické lekce

Ve spolupráci s úpickými školami realizovalo muzeum v roce 2018 celkem 41 historických lekcí, 6 z nich v podobě standardních historických lekcí (témata: nejstarší dějiny Úpice, povodně v úpických dějinách, holocaust na Úpicku, život našich předků, návštěva prezidenta T. G. Masaryka v Úpici, lidové zvyky, Julie W. Mezerová, rodina Čapkova, Vizmburk).

K výstavám bylo realizováno celkem 35 edukačních programů pro MŠ, ZŠ a SŠ.

Projekty

Projekt Příběhy bezpráví

Se ZŠ Bratří Čapků (R. Kafková) byl v rámci projektu Příběhy bezpráví připraven program na téma „Jan Masaryk a jeho otec“ (promítání dokumentárního filmu, následná beseda s prof. Vladimírem Wolfem a prezentace masarykovské tradice na základě historických dokumentů z archivu městského muzea).

Rodina Čapkova v Úpici

Program pro ZŠ Úpice Lány s literární procházkou městem.

Pro další subjekty

Přednáška pro Klub seniorů (DPS)

Přednáška pro Klub pedagogických pracovníků

Pravidelné přednášky pro klienty Seniordomu Beránek - od října 2018 ve dvoutýdenním intervalu

Pro specifické skupiny (kluby turistů, ZTP, Společnost přátel bří. Čapků, objednané návštěvy) bylo v roce 2018 realizováno mimo vypočtené aktivity celkem 23 tematických prohlídek (výstavy. Stálé expozice)

I. 3. SBÍRKY A AKVIZIČNÍ ČINNOST

Ve sbírce muzea je k 31. 12. 2018 zařazeno celkem 2 582 sbírkových předmětů.

V roce 2018 bylo dočasně zastaveno zpracovávání nově přijatých sbírkových předmětů, respektive přepracovávání předmětových karet stávajícího starého fondu, a to z důvodu příprav sbírek na stěhování.

Revize sbírkových předmětů

V roce 2018 nebyla provedena revize a inventarizace žádné z podsbírek sbírky Městského muzea a galerie JWM.

Vzhledem k vytížení zaměstnanců městského muzea byly pozastaveny i práce na revizi a rekatalogizaci knihovního fondu muzea.

II. DALŠÍ AKTIVITY

II.1 Badatelé a spolupráce s muzei, galeriemi a dalšími institucemi

V průběhu roku bylo zpracováno 52 badatelských dotazů. Zajištěno bylo 28 badatelských návštěv, ostatní dotazy byly zpracovány formou rešerše zaslané tazateli mailem. Městské muzeum badatelské ani rešeršní práce nezpłatňuje.

V roce 2018 se muzeum podílelo zápůjčkou ze svých sbírek na dvou výstavách (Galerie MY Jablonec nad Nisou, Galerie Havlíčkův Brod). Při realizaci vlastních projektů spolupracovalo s 19 externími subjekty (muzei, dalšími institucemi a soukromými sběrateli).

Po celý rok 2018 (s výjimkou letních prázdnin) zajišťovalo muzeum Svazu žen prostory pro schůzky klubu paličkování a ručních prací.

II.2 Studentské praxe

V roce 2018 muzeum nabízelo středoškolským a vysokoškolským studentům možnost praktické stáže. Středoškolské praxe byly nabídnuty studentům z Úpice a okolí - v roce 2018 praxi v muzeu absolvovala 1 studentka. Vysokoškolskou muzejní praxi muzeum v uplynulém roce nerealizovalo.

III.3

Další aktivity

Městské muzeum se v roce 2018 podílelo na řešení dalších projektů (slavnostní otevření NKP Dřevěnka, Historická naučná stezka Úpice apod. podle potřeb zřizovatele)

III. PROPAGACE A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

III.1. Propagace

Standardně muzeum propaguje svoji činnost pomocí tištěných plakátů. Výlep probíhá v Úpici na plakátových plochách, na MěÚ, v knihovně, na školách a školkách a u některých soukromých podnikatelů (Pekařství Karel Nývlt, firma Melichar.cz). Dále vylepujeme v okolních obcích. Z tradičních médií využívá muzeum k propagaci Úpické noviny a Přehled akcí Turistického informačního centra Úpice, dále informační rubriku v měsíčníku Krkonoše - Jizerské hory. V roce 2018 pokračovala užší spolupráce s Turistickými novinami kladského pomezí, kam muzeum pravidelně přispívá články.

Muzeum pravidelně informuje o nabízených akcích také prostřednictvím ČRo Hradec Králové (pravidelné zařazení upoutávek a reportáží, pravidelné účinkování ředitelky v roli hosta vysílání).

O akcích muzea stejně jako o dalších kulturních, sportovních a volnočasových aktivitách v Úpici a okolí informuje kulturní kalendář na webových stránkách Městského kulturního střediska a Města Úpice.

Za účelem využití možností nových médií provozuje muzeum se značným úspěchem profil na Facebooku a účet na Google+. Pokračuje spolupráce s internetovými turistickými portály Naše Česko (www.nasescesko.cz) a Atlas Česka (www.atlasceska.cz).

Muzeum je rozpočtem v zásadě limitováno na neplacené propagační možnosti. V roce 2018 však provedlo další investici do vlastní propagace prostřednictvím turistických informačních tabulí, které jsou nově umístěny v Ratibořicích a na Dobrošově.

Další investice do propagace byly provedeny před letní a adventní sezonou komplexní inzercí kulturního programu v Típech na výlety Mladé Fronty Dnes. Touto svou aktivitou muzeum (a MKS) dělá službu celému kulturnímu životu v Úpici a ujal se tak úlohy, která v Úpici není systematicky ošetřena.

Zajištěna byla také prezentace Městského muzea a galerie JWM v nově vydaných cyklomapách regionu Trutnovsko, které byly vydány na počátku roku 2018.

III. 2 Publikační činnost

S výjimkou pravidelných příspěvků v Úpických novinách a Turistických novinách Kladského pomezí nevydalo muzeum v roce 2018 žádnou samostatnou publikaci. Podílelo se však na prestižní publikaci Poklady sbírek královéhradeckého kraje, která prezentuje souborně 19 muzeí našeho regionu. Zároveň byl na sklonku roku 2018 naplánován dotisk úspěšné brožury Pověsti obcí Jestřebích hor s realizací naplánovanou na první čtvrtletí roku 2019.

IV. MAJETEK, TECHNICKÉ VYBAVENÍ A JEHO VYUŽITÍ

V roce 2018 neprovedlo muzeum žádnou větší investici do technického vybavení, zejména vzhledem k omezeným rozpočtovým možnostem. Pořízeny byly pouze prezentační stojany pro budovu staré radnice i pro budovu Dřevěnky a další drobné položky v celkové výši investice 12 100 Kč. Odepsán byl majetek ve výši 2690 Kč.

V. EKONOMICKÉ ÚDAJE

V.1 Personální záležitosti

V roce 2018 pracovali v muzeu v průměru tři zaměstnanci v HPP, z nich jeden na částečný úvazek pro MKS (ředitelka). V průběhu roku došlo k následujícím změnám:

K 1. 3. 2018 nastoupila ředitelka mateřskou dovolenou, k 1. 3. 2018 nastoupila na plný pracovní úvazek průvodkyně – výstavařka. Celkový počet pracovních pozic v muzeu byl 2,5 úvazku. K 1. 10. 2018 se na poloviční úvazek vrátila z mateřské dovolené ředitelka a celkový počet pracovních úvazků v muzeu byl 3,0.

Muzeum mělo v roce 2018 uzavřeny čtyři dohody o pracovní činnosti - se třemi průvodkyněmi, které zajišťují zpravidla víkendový provoz, a s paní účetní.

S platností od 1. 10. 2018 do 30. 9. 2019 získalo Městské muzeum a galerie JWM plně dotované pracovní místo od ÚP v rámci programu Kudy kam v královéhradeckém kraji II. Pracovní pozice (pomocný pracovník v knihovně) je využívána k digitalizačním pracím.

IV.2 Rozbor hospodaření MMaG za rok 2018

V průběhu roku 2018 došlo vzhledem k několikerému navýšení mzdového limitu (zákonné úpravy platových podmínek státních zaměstnanců, rozhodnutí ZM o mimořádných odměnách pro vedoucí PO) i provozních prostředků (provoz NKP Dřevěnka), v rozboru uvádíme vztah rozpočtu plánovaného při sestavování rozpočtu Města Úpice na rok 2018 a konečné podoby rozpočtu Městského muzea a galerie JWM po všech úpravách, které ZM v průběhu roku 2018 schválilo.

NÁKLADY	plánováno v tis. Kč	skutečně čerpáno v Kč
501 materiál	70	58 326
502 energie	130	137 675
503 další energ. náklady	13	38 283
511 opravy	1	3 201
513 nákl. na reprezentaci	15	13 374
518 služby	130	158 492,18
521 mzdové náklady	840	866 800
524 zákon. pojištění	250	270 931
525 jiné soc. pojištění	2	2 345
527 zákonné soc. náklady	9	16 741
528 jiné sociální náklady	9	8 436
558 náklady DDHM		12 186
549 ostatní nákl.	11	5 433
NÁKLADY CELKEM	1480	1 592 233,18
PŘÍJMY		
602 výnosy z prodeje služeb	30	67 286
648 čerpání fondů		7 000
662 ostatní výnosy (úroky)		315
672 dotace zřizovatele	1450	1 676 800
VÝNOSY CELKEM	1 470	1 744 401,11
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	0	+152 177,93

Kladný HV byl dosažen kombinací vyšších příjmů z vlastní činnosti a úsporou v plánovaných položkách (zejména v položkách energetické náklady a služby; z navýšení dotace od zřizovatele, které mělo krýt náklady na provoz NKP Dřevěnka). Navýšení dotace od zřizovatele krylo navýšení mandatorních výdajů (mzdy a s nimi související položky rozpočtu)

V Úpici, 23. 4. 2019, Jana Nešněrová